

APSTIPRINĀTS
LBTU Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes
Domes sēdē 2025. gada 19. februārī

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte
Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultāte

**METODISKIE NORĀDĪJUMI
STUDIJU PROJEKTU IZSTRĀDĀŠANAI UN
AIZSTĀVĒŠANAI**

Studiju materiāls

akadēmiskā bakalaura studiju programmas **Ekonomika** studentiem

*Izstrādāja Uzņēmējdarbības un vadībizinātnes institūta
prof. Dr.oec. **Aina Dobeļe***

Jelgava 2025

SATURS

1. VISPĀRĒJĀ KONCEPCIJA	3
2. STUDIJU PROJEKTA IZSTRĀDĀŠANA, IESNIEGŠANA UN AIZSTĀVĒŠANA	4
2.1. Studiju projekta tēmas izvēle un vadīšana	4
2.2. Studiju projekta vispārējā uzbūve	4
2.2.1 Titullapa.....	4
2.2.2 Saturs	5
2.2.3 Ievads.....	5
2.2.4 Studiju projekta pamatdaļa	6
2.2.5 Secinājumi un priekšlikumi	6
2.2.6 Izmantotā literatūra.....	7
2.2.7 Pielikumi.....	7
2.3. Studiju projekta iesniegšana, aizstāvēšana un vērtēšana	7
PIELIKUMI	9

1. VISPĀRĒJĀ KONCEPCIJA

Metodisko norādījumu mērķis ir iepazīstināt un informēt LBTU Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes akadēmiskā bakalaura studiju programmas *Ekonomika* studentus ar izvirzītajām prasībām studiju projektiem, to izstrādāšanas, noformēšanas un aizstāvēšanas kārtību. Studiju projekta noformēšanas prasības noteiktas *Metodiskajos norādījumos studiju darbu noformēšanai* (pieejami ESAF mājas lapā sadaļā *Studiju dokumenti un veidlapas*).

Studiju projekts – studējošā patstāvīgs darbs (pētījums) ārpus studiju kursiem kā patstāvīga studiju plāna sastāvdaļa, kas saskaņā ar uzdevumu paredz izmantot vairākos studijuursos iegūtās zināšanas, lai veidotu stabilas prasmes dažādos studijuursos iegūto zināšanu integrācijai. Reģistrēts studiju kursu reģistrā 6 KP apjomā. Tā aizstāvēšanas komisija izvērtē studējošā attiecīgā studiju laikā gūto teorētisko un metodisko sagatavotību (LBTU Studiju nolikums).

Studiju projekta mērķis – pārbaudīt un novērtēt studentu prasmes integrēt un praktiski pielietot studijuursos iegūtās teorētiskās zināšanas, veicot pētāmā priekšmeta raksturošanu, novērtēšanu un analīzi, iespējamo problēmu un to risinājumu noteikšanu.

Labākos studiju projektus var izvirzīt atbilstošiem pētniecisko darbu konkursiem.

Studiju projekts pēc aizstāvēšanas glabājas profilējošajā institūtā. Darba obligātais glabāšanas laiks ir 5 gadi. Apelācijas kārtību regulē LBTU Studiju nolikums.

2. STUDIJU PROJEKTA IZSTRĀDĀŠANA, IESNIEGŠANA UN AIZSTĀVĒŠANA

2.1. Studiju projekta tēmas izvēle un vadīšana

Studiju projekta tēmu galvenos virzienus izstrādā un paziņo institūta atbildīgais docētājs (pasniedzējs). Attiecīgā institūta direktors nozīme studiju projekta vadītāju.

Vienojoties ar studiju projekta vadītāju, students izvēlas konkrētu studiju projekta tēmu, ņemot vērā savas zināšanas, prasmes un profesionālās intereses, datu un literatūras pieejamību, kā arī konkrētas nozares, uzņēmuma vai iestādes intereses. Darba tēmai jāatbilst attiecīgā studiju projekta programmai.

Students studiju projektu izstrādā patstāvīgi, saskaņā ar izvēlēto tēmu. Projekta struktūru un uzdevumus students sastāda kopā ar nozīmēto studiju projekta vadītāju, vadoties pēc galvenajām studiju projekta sastāvdaļām. Studiju projekta vadītājs darba izstrādes gaitā konsultē studentu, bet saturiski labo un vērtē tikai pēc studiju projekta iesniegšanas (e-studijās un vadītājam).

2.2. Studiju projekta vispārējā uzbūve

Studiju projektam ir šāda **struktūra**:

- titullapa;
- saturs;
- ievads;
- darba pamatdaļa, iedalīta nodaļās un apakšnodaļās;
- secinājumi;
- priekšlikumi;
- izmantotās literatūras saraksts (informācijas avotu, likumu un normatīvo dokumentu saraksts);
- pielikumi, ja tādi ir.

Studiju projekta **apjoms 30-35 lpp. (līdz literatūras sarakstam)**

2.2.1 Titullapa

Titullapa ir darba pirmā lappuse. Tā atspoguļo mācību iestādes nosaukumu, autora vārdu un uzvārdu, darba tēmu un darba vadītāja zinātnisko vai akadēmisko grādu un akadēmisko amatu, darba izpildes vietu un laiku (skat. 1. pielikumu).

Latvijā tiek lietoti zinātnisko un akadēmisko grādu nosaukumu saīsinājumi latīņu valodā, izmantojot maģistra apzīmēšanai *Mg.* un bakalaura apzīmēšanai *Bc.*, papildinot to ar saīsinātu zinātnes nozares apzīmējumu. Tāpat tiek veidots saīsinājums arī doktora apzīmēšanai *Dr.*, piemēram, *Ph.D.*, *Dr.oec.*, *Dr.habil.oec.*, *Dr.paed.*, *Mg.oec.*, *Mg.paed.*, *Bc.oec.* Apzīmējumi ir jālieto kursīvā (*Italic*).

Vadītāja akadēmisko amatu saīsina:

- profesors (-e) – *prof.*;
- asociētais profesors (-e) – *asoc. prof.*;
- docents (-e) – *doc.*;
- lektors (-e) – *lekt.*,
- pasniedzējs (-a) – *pasn.*

2.2.2 Saturs

Saturā norāda visas darba sastāvdaļas līdz pielikumiem. Saturā un tekstā nodaļu un apakšnodaļu virsrakstu formulējumiem jābūt vienādiem (skat. Metodiskie norādījumi studiju darbu noformēšanai)

Titullapas un Satura lappuses ietver darba kopējo lappušu skaitā, bet nenumurē. Lappušu numerāciju uzsāk ar nākamo lappusi. Lai to varētu izdarīt, ir jāizmanto Sekciju laušanas komanda (*Section break*).

Ieteicams satura rādītāju veidot, izmantojot automātiskās satura veidošanas komandas (pamācība pieejama: <https://support.microsoft.com/lv-lv/office/satura-r%C4%81d%C4%ABt%C4%81ja-ievieto%C5%A1ana-882e8564-0edb-435e-84b5-1d8552ccf0c0>).

Ja jaunizveidotajā satura rādītājā bez definētajiem virsrakstiem ir **pamatteksta daļas vai teksts, kam saturā nav jābūt**, tad tam tekstā (ne satura rādītājā) ir jānoņem definējums *Heading 1*, *Heading 2* vai *Heading 3*, lietojot *Clear formatting* vai *Normal* (noformē attiecīgi metodiskajiem norādījumiem). Kad definējums ir noņemts, ir jāatjauno satura rādītājs.

2.2.3 Ievads

Ievads ir kā izstrādātā projekta vizītkarte, kam ir jāieinteresē potenciālais lasītājs, sniedzot izpratni par darba saturu un iegūstamo rezultātu. Ievadā var īsi aprakstīt, kā izvēlēto tematu un ar to saistītās problēmas un aktualitātes ir pētījuši citi autori un cik plašā apjomā; kādā periodā un kādā virzienā autors ir veicis savus pētījumus.

Ievadā ir jānorāda pētījuma

- problēmsituācijas apraksts un izvirzītā problēma;
- aktualitāte un tēmas izvēles motivācija, pētījuma novitāte;
- objekts un priekšmets;
- pētījuma perioda vai citu ierobežojumu pamatojums;
- darba mērķis;
- mērķa sasniegšanai izvirzītie darba uzdevumi;
- metodoloģija – pētījuma veids, datu ieguves un apstrādes metodes un paņēmieni;
- izstrādē izmantotās literatūras īss apraksts.

Pētījuma aktualitātes un problēmas formulējums ir jebkura pētījuma sākuma pozīcija. Pētījuma problēmas un aktualitātes pamatojumam ir jābūt balstītam uz jaunākajām praktiķu un teorētiķu atziņām, ko nosaka sabiedrības attīstību veidojošie faktori: ekonomika, politika, likumdošana, kultūra utt.

Pētījuma problēmas noteikšana ir saistīta ar pētījuma objekta un priekšmeta izvēli. Pētījuma objekts un priekšmets ir tie, kas reāli satur pētījuma problēmu jeb pretrunu, kuras risinājums ir jārod pētniecības procesā. Pētījuma objekts sevī ietver problēmu, bet pētījuma priekšmets – pētījuma problēmu cēloņus. Līdz ar to pētījuma objekts var būt lieta, parādība, organizācija, nozare vai process, kas funkcionē un parādās ar dažādiem raksturlielumiem vai īpašībām. Pētījuma priekšmets ir daudz konkrētāks nekā pētījuma objekts, jo ir pētījuma objekta būtiska sastāvdaļa vai īpašība, vai to kopums, kas palīdz noskaidrot pētījuma problēmas cēloņus un veidošanos.

Pētījuma periodam ir jābūt tādām, lai varētu izdarīt pamatotus secinājumus par darbības rezultātu izmaiņas tendencēm un pamatot pasākumu īstenošanas nepieciešamību. Studiju projekta izstrādē parasti tas ir **3 gadi**.

Pamatojoties uz temata aktualitāti, ir jāformulē *studiju projekta mērķis* – domās prognozēts pētījuma rezultāts. Projektam ir viens mērķis, un tā formulējumam ir jābūt pēc iespējas īsam un konkrētam.

Studiju projekta mērķa sasniegšanu atklāj veicamie *darba uzdevumi*. Uzdevumi ir noteiktas metodiskas darbības, kuras ir pakārtotas mērķim un atspoguļo tā sasniegšanas gaitu. Šie uzdevumi atspoguļo studiju projekta saturu (nereti katram uzdevumam ir veltīta viena studiju projekta nodaļa).

Pētījumu *metodes* ir instrumenti, ar kuru palīdzību tiek īstenoti studiju projekta darba uzdevumi.

Ja studiju projekta izstrādē tiek izmantota intervija vai fokusgrupas diskusija, tad darba autoram ar intervējamo personu vai fokusgrupas dalībnieku jāslēdz vienošanās (paraugs 2. pielikumā). Studiju projekta autora pienākums parakstīto vienošanos glabāt pie sevis vienu gadu.

Par studiju projekta *informācijas avotiem* kalpo speciālā un vispārējā literatūra, Latvijas Republikas likumi un citu valstu likumi, valdības lēmumi, publikācijas periodikā, valsts statistikas dati, iestāžu, organizāciju un uzņēmējdarbību nepublicētie materiāli. Ieteicams izmantot arī fundamentālus zinātnisko pētījumu rezultātus, kā arī publikācijas starptautiski citējamās rakstu krājumos. Papildus tam autors studiju projekta padziļinātai izstrādei var iegūt primāros datus, veicot aptaujas, intervijas, novērojumus vai eksperimentus.

2.2.4 Studiju projekta pamatdaļa

Studiju projekta pamatdaļā ietver ievadā pamatotās tēmas aktualitātes un izvirzītās problēmas *teorētisku* un *praktiski analītisku* risinājumu.

Projekta pamatdaļu sadala nodaļās. Apjoma ziņā lielas nodaļas ir lietderīgi sadalīt apakšnodaļās. Nodaļu un apakšnodaļu skaits netiek reglamentēts – tas izriet no projekta kopējā apjoma un satura. *Studiju projektam rekomendē veidot 3-4 nodaļas*. Nodaļai nedrīkst būt tikai viena apakšnodaļa. Lai izvairītos no projekta sadrumstalotības, apakšnodaļa nevar būt īsāka par divām lappusēm.

Pirmā nodaļa parasti tiek veidota kā teorētiska diskusija, apkopojot dažādu autoru izvirzīto teoriju salīdzinājumu un faktu materiālu, uz kuru pamata tiek veikta problēmas analīze, sniedzot vispusīgu ieskatu problēmas līdzšinējā teorētiski praktiskajā izpētē un atspoguļojot jaunākos publicētos pētījumu un diskusiju rezultātus.

Būtiskākā ir *projekta analītiskā daļa*, kurā autors sniedz pētījuma praktisko izvērtējumu un izstrādā iespējamās problēmas risināšanas variantus, iespēju robežās pamatojot to īstenošanas stratēģiju un nepieciešamos pasākumus. Analītiskā daļa tiek veidota, pamatojoties uz teorētiskajā daļā aprobēto informāciju, līdz ar to apliecina autora prasmi veikt pētījumu, izmantojot apgūtās zināšanas, informatīvos materiālus un datus. Praktiskā materiāla apstrādei var izmantot kvantitatīvās un kvalitatīvās sociālo zinātņu pētījumu metodes. Iegūtos datus atspoguļo tabulās un attēlos, obligāti sniedzot tajās ietvertās informācijas un konstatēto tendenču un likumsakarību analītisku vērtējumu.

2.2.5 Secinājumi un priekšlikumi

Secinājumi un priekšlikumi ir projekta noslēdzošā daļa, kurai ir liela nozīme studiju projekta aizstāvēšanā. Secinājumi un priekšlikumi ir jāraksta *tēžu veidā* un *jānumurē ar arābu cipariem*. Secinājumos autoram ir jāparāda, ka darba mērķis ir sasniegts un uzdevumi ir izpildīti.

Secinājumi

- ir tieši saistīti ar darba mērķi un uzdevumiem;
- atspoguļo svarīgākās atziņas, kas izriet no studiju projekta saturā;
- tie tiek pamatoti ar svarīgākajiem datiem un faktiem, kas ir norādīti studiju projektā.

Par katru nodaļu ir ieteicams veidot 1-2 secinājumus.

Priekšlikumi

- izriet no studiju projektā veiktās analīzes, pētījumiem un izdarītajiem secinājumiem;
- ir pamatoti, konkrēti, adresēti noteiktam izpildītājam un ir realizējami praksē. Tie nedrīkst būt savstarpēji pretrunīgi.

Priekšlikumos akcentē projektā pamatotās rekomendācijas problēmas risināšanai, trūkumu novēršanai vai pozitīvās pieredzes izmantošanai.

Priekšlikumus nedrīkst formulēt nekonkrētā, vispārinātā veidā, piemēram, „sakārtot likumdošanu”, „radīt uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi”, „uzlabot nodokļu sistēmu” – autoram ir konkrēti jānorāda, **kas, kam, kad un kāpēc** būtu jādara.

2.2.6 Izmantotā literatūra

Izmantotā literatūra ir visu grāmatu, zinātnisko rakstu, tekstu un citas informācijas uzskaitījums, uz ko **ir atsauces** studiju projektā un kas ir izmantota tā izstrādes gaitā, aprakstot to valodā, kādā šī informācija ir rakstīta (oriģinālvalodā).

Literatūras sarakstā nedrīkst ievietot avotus, uz kuriem nav atsauces darbā. Ja studiju projekta izstrādē izmantoti mākslīgā intelekta rīki (attēlu ģenerēšanas un rediģēšanas rīki, piezīmju veidošanas un zināšanu pārvaldības rīki, atsauču pārvaldnieki, zinātniskās literatūras meklētāji u.c.), tas obligāti jānorāda un uz tiem jāveic atsauce tekstā.

Minimālais izmantoto literatūras avotu skaits studiju projektā ir 15 avoti, no kuriem vismaz 5 literatūras avoti ir svešvalodās. Studiju projekta izstrādē **obligāti jāizmanto** zinātnisko pētījumu rezultāti, kā arī publikācijas zinātnisko rakstu krājumos, datu bāzēs (vismaz 3 avoti). Darbā nav pieļaujamas atsauces uz nepublicētiem materiāliem (piemēram, lekciju materiāli).

2.2.7 Pielikumi

Pielikumos pievieno dokumentus un informatīvos datus, ja tie ir pārāk detalizēti un apjomīgi, lai tiktu ievietoti pamattekstā.

Pielikumus neieskaita studiju projekta kopējā apjomā. Tos atdala ar atsevišķu lapu, kuras centrā novietots virsraksts PIELIKUMI (noformēts kā galvenās nodaļas virsraksts bez numura) un šo lapu iekļauj kopējā lappušu skaitā un ietver Saturā. Pārējās pielikumu lapas nenumurē, bet katram jaunam pielikumam lapas augšējā labajā stūrī norāda pielikuma kārtas numuru (piemēram, 1. pielikums).

2.3. Studiju projekta iesniegšana, aizstāvēšana un vērtēšana

Studiju projektu iesniedz institūta noteiktajā laikā studiju projekta vadītājam un **augšupielādē e-studiju sistēmā** attiecīgā *studiju projektā (Ekonomika, Uzņēmējdarbības analīze, Biznesa procesu vadība, Grāmatvedība un finanses, Ilgtspējīga teritorijas attīstība)*. Studiju projekta iesniegšanas termiņu nosaka atbildīgais mācībspēks un studējošos par to informē semestra sākumā.

Studiju projektu aizstāvēšana notiek studiju projekta vadošajā institūtā un vērtēšanu veic ar institūta direktora rīkojumu apstiprināta komisija. Komisijas sastāvā ir vismaz trīs docētāji, no kuriem viens ir studiju projekta vadītājs. Aizstāvēšanas laiku un

vietu nosaka atbildīgais mācībspēks un vismaz 5 dienas iepriekš par to informē studentus.

Studiju projekta aizstāvēšanai students sagatavo prezentāciju (līdz 10 minūtēm) un aizstāv studiju projekta izstrādes gaitā veiktos uzdevumus, atklātās problēmas, akcentējot svarīgākās atziņas un piedāvātos risinājumus.

Studiju projektu vērtē 10 ballu skalā. Zemākā sekmīgā atzīme ir 4 (gandrīz viduvēji). Nesekmīga vērtējuma gadījumā komisija lemj par studiju projekta pilnveidošanu un atkārtotu aizstāvēšanu pēc noteikta institūta grafika saskaņā ar studiju grafiku.

Studējošajam ir tiesības izmantot savu studiju projektu izstrādes studiju gaitā, bet neveidojot pašplāģiātu.

PIELIKUMI

LATVIJAS BIOZINĀTŅU UN TEHNOLOĢIJU UNIVERSITĀTE
EKONOMIKAS UN SABIEDRĪBAS ATTĪSTĪBAS FAKULTĀTE

..... INSTITŪTS
(Ekonomikas un finanšu / Uzņēmējdarbības un vadībzinātnes)

Kārlis Putnieks
(Vārds, Uzvārds)

SIA „NNN” SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS
ANALĪZE
(darba nosaukums)

Studiju projekts
(atbilstoši *Ekonomika*
Uzņēmējdarbības analīze
Biznesa procesu vadība
Grāmatvedība un finanses
Ilgspējīga teritorijas attīstība)

Studente

(paraksts)

Anita Liepiņa, matr. Nr.....
(vārds, uzvārds, matr. Nr.)

Darba vadītājs

(paraksts)

doc. Dr.oec. Andris Bērziņš
(amats, zin. grāds, vārds, uzvārds)

Jelgava 202__
(gads)

VIENOŠANĀS
par dalību intervijā pētījumā
“Tēmas nosaukums”

Par pētījumu atbildīgā persona:

Pētnieks: Vārds Uzvārds, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes bakalaura studiju programmas Ekonomika ...kursa students(e)

Kontaktinformācija: e-pasts, tālr.

Darba vadītājs / atbildīgais pasniedzējs: Vārds Uzvārds

Kontaktinformācija:

Pētījuma mērķis:

Pētījuma metodes:

Dalībnieka loma: Apstiprinot savu dalību pētījumā, Jūs piekrītat piedalīties intervijā (fokusgrupas diskusijā), kurā tiks pārrunāti dažādi ar[tēma]..... saistīti jautājumi.

Audioieraksts: Ar Jūsu atļauju intervija tiks ierakstīta. Jums netiks prasīts ierakstā nosaukt savu vārdu. Intervijas ierakstu izmantos tikai intervētājs un/vai citi pētnieki vienīgi pētnieciskiem nolūkiem. Ja Jums rodas iebildumi pret ieraksta veikšanu, Jūs jebkurā brīdī varat lūgt pārtraukt ieraksta veikšanu.

Konfidencialitāte: Jūsu intervijā sniegtās atbildes un komentāri ir konfidenciali un netiks izpausti sasaistē ar Jūsu vārdu un citām identificējošām pazīmēm. Informācijas analīzes nolūkā Jums tiks piešķirts kods. Jebkurš, kurš palīdzēs Jūsu sniegto atbilžu pārvešanā no skaņu ieraksta datorrakstā, zinās Jūs tikai pēc šī koda. Jūsu atbildes un komentāri būs pieejami tālākai analīzei tikai pētījumā iesaistītajiem pētniekiem.

Dalība un atteikšanās no tās: Jūsu dalība šajā pētījumā ir pilnībā brīvprātīga. Jūs varat atteikties no savas dalības, par to informējot pētnieku bez papildu skaidrojumiem par atteikšanās iemesliem. Intervijas laikā Jūs varat atteikties atbildēt uz Jums nevēlamiem jautājumiem, vienlaikus turpinot dalību pētījumā.

Pētījuma rezultāti: Jūsu un citu dalībnieku sniegtā informācija un viedokļi tiks apkopotā veidā izmantoti pētījuma analīzes daļā, kas plašākai auditorijai tiks izplatīti akadēmiska darba veidā. Tajā var tikt izmantoti citāti no Jūsu teiktā, bet neatklājot Jūsu vārdu vai citu uz Jums norādošu informāciju.

Esiet laipni aicināti jebkurā brīdī uzdot jautājumus vai paust savas bažas par pētījuma saturu vai tajā izmantotajām metodēm.

Dalībnieka vārds, uzvārds

Paraksts

Datums

Intervētāja vārds, uzvārds

Paraksts

Datums

Viens dokumenta eksemplārs paliek pētījuma dalībniekam, otrs – pētniekam